

Nr 52

Utlåtande i anledning av motioner om inrättande av ett institut för forskning angående kommunala föroreningsfrågor.

I de likalydande vid 1969 års riksdag väckta motionerna I: 861 av herr *Werner* och II: 960 av herr *Hermansson m. fl.* har hemställts att riksdagen i skrivelse till regeringen begär initiativ för att upprätta ett institut för forskning angående kommunala föroreningsfrågor.

Utskottet har i den ordning § 46 riksdagsordningen föreskriver inhämtat yttranden från statens naturvårdsverk och Svenska kommunförbundet. Se bilaga till detta utlåtande.

Utskottet. Såsom framhållits i förevarande motioner är problemen rörande kommunala föroreningar ofta mycket stora. Utskottet vill därför understryka vikten av att forskningen rörande dessa problem bedrivs effektivt och ges tillfredsställande resurser. I likhet med de i ärendet hörda remissinstanserna är utskottet emellertid ej övertygat om att motionärernas förslag att inrätta ett nytt institut för forskning angående kommunala föroreningsfrågor är den mest ändamålsenliga lösningen. Utskottet får hänvisa till de i remissyttrande av statens naturvårdsverk lämnade uppgifterna beträffande befintliga forskningsinstitutioner på vatten- och luftvårdens områden och de statliga bidrag som årligen lämnas till forsknings- och utvecklingsarbeten avseende kommunala vattenvårdsåtgärder. Även Svenska kommunförbundet finner att forskningen rörande de kommunala föroreningsproblemen liksom hittills bör bedrivas inom befintliga institutioner.

Mot bakgrunden av det anförda är utskottet ej berett tillstyrka bifall till motionerna. Utskottet utgår härvid från att Kungl. Maj:t och berörda myndigheter med uppmärksamhet följer utvecklingen på förevarande forskningsområde och tar erforderliga initiativ.

Utskottet hemställer således

att riksdagen lämnar motionerna I: 861 och II: 960 utan åtgärd.

Stockholm den 27 november 1969

På jordbruksutskottets vägnar:

ERIC MOSSBERGER

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit

från första kammaren: herrar Mossberger (s), Skårman (fp), Carl Eskilsson (m), Hermansson (cp)*, Magnusson (s), Augustsson (s), fru Hultell (m), herrar Skagerlund (fp), Manne Olsson (s)* och fru Margit Lundblad (s);

från andra kammaren: herrar Arweson (s), Persson i Skänninge (s), Trana (s)*, Jonasson (cp), Johansson i Simrishamn (s), fru Lindberg (s), fru Sundström (s), herrar Sundkvist (cp), Åberg (fp)* och Krönmark (m).

* Ej närvarande vid justeringen.

Yttranden över motionerna I:861 och II:960

Statens naturvårdsverk (18.4.1969) anför.

Institutet för vatten- och luftvårdsforskning har allt sedan sin tillkomst den 1 januari 1966 varit inriktad på forskning avseende vatten- och luftföroreningar i samband med industriell drift och därmed närbesläktade frågor inom tätbebyggelse. I viss mån omfattar således institutets verksamhet även problem med anknytning till de kommunala föroreningsfrågorna. Även inom vissa universitetsinstitutioner torde forskning på detta område ske. Vidare har inrättats ett servicebolag Industrins vatten- och luftvård AB med uppgift att mot ersättning verkställa undersökningar av industriers, kommuners och andra allmänna organs problem rörande vatten- och luftvård. Det bör även framhållas att staten årligen beviljar 2,5—3 milj. kr. till forsknings- och utvecklingsarbeten i anslutning till kommunala vattenvårdsåtgärder.

Med hänsyn till den stora betydelse som de kommunala föroreningsfrågorna har, synes det dock angeläget att även forskningen inom detta område ges en institutionell ram. Enligt naturvårdsverkets mening bör i första hand sådan lösning eftersträvas, som innebär att IVL:s forskningsområde explicit kan utökas med den kommunala sektorn. Först om detta skulle visa sig omöjligt att genomföra bör övervägas ett särskilt institut för kommunala föroreningsfrågor.

Svenska kommunförbundet (11.4.1969)

Kommunförbundets styrelse avstyrker bifall till motionerna och anför därvid.

Frågan om ökade forskningsinsatser på vattenvårdens område är en för kommunerna angelägen fråga. Som styrelsen framhållit i sitt yttrande över riksdagsmotionerna I: 865 och II: 965 angående kostnadsfördelningen mellan stat och kommun på miljövårdens område tvingas kommunerna på grund av otillräckliga statliga insatser ofta att själva utföra rent forsknings- och utvecklingsarbete. Detta är särskilt fallet på vattenvårdens område.

De statliga forskningsinsatserna på bl. a. vattenvårdsområdet är således otillräckliga. Styrelsen förutsätter därför att forskningen rörande de kommunala föroreningsproblemen intensifieras. Att härför skapa ett särskilt institut synes knappast ägnat att främja denna forskning vars omfattning i första hand bestäms av de medel som ställs till förfogande och tillgången på kvalificerade forskare.

Enligt styrelsen bör denna forskning som hittills kunna bedrivas inom befintliga institutioner såsom universitet och tekniska högskolor. Viktigt är emellertid att de olika forskningsprojekten samordnas. Styrelsen förutsätter att naturvårdsverkets forskningsnämnd har den erforderliga överblicken och resurser att åstadkomma denna samordning. Styrelsen förutsätter också att såsom forskningsuppgifter även räknas det prövnings- och utvecklingsarbete som fordras för att forskningsresultaten skall kunna omsättas i praktiskt handlande.